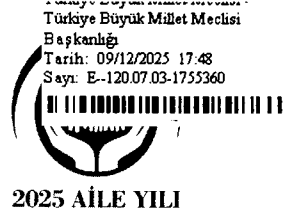

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22269693

Konu : Soru Önergeleri (7/35166)

7/35166 GK 29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1720796 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Kilis Milletvekili Sayın Mustafa DEMİR'e ait 7/35166 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/35166) (2 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KİLİS MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA DEMİR'E AİT 7/35166 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca 2025 üretim yılından itibaren uygulamaya başlanan yeni destekleme modelinde bitkisel üretim desteklemeleri üreticilerin en temel iki girdisi olan mazot ve gübre maliyetleri ile ilişkilendirilmiştir. Destek birim fiyatları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenecektir.

Üzüm üreticilerimize “Temel Destek” ve “Üretimi Geliştirme Desteği” ödemesi yapılacaktır. Üzüm üreticilerine temel destek ile 2025 üretim yılı için 244 TL/da ve 2026 üretim yılı için 310 TL/da destekleme ödemesi yapılacaktır.

Ayrıca üretimi geliştirme desteği kapsamında üzüm üreticilerine sertifikalı/standart fidan kullanımında 2025 üretim yılında 488-1220 TL/da, 2026 üretim yılında ise 620-1550 TL/da, katı organik-organomineral gübre kullanımında 2025 yılında 51 TL/da, 2026 yılında ise 99 TL/da, organik tarım için 2025 üretim yılında 292,8 TL/da, 2026 üretim yılında ise 372 TL/da, iyi tarım uygulamaları için 2025 üretim yılında 170,8 TL/da ve 2026 üretim yılında ise 217 TL/da destekleme ödemesi gerçekleştirilecektir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında genel olarak üzüm üreticilerine tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesi konularında hibe desteği verilmeye devam edilecektir.

Ayrıca projeler değerlendirilirken başvuru sahibinin genç olması durumunda dört puan, başvuru sahibinin kadın olması durumunda ise ayrıca yedi puan daha verilmektedir. Bu uygulamalar, gençlerimizin ve kadınlarımızın tarımsal üretimde daha fazla yer alabilmesi amacıyla uygulanmaktadır.

Bununla birlikte kuru üzüm ürününü lisanslı depolarda muhafaza edenlere Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen kira ücret tarifesinin %75 i oranında kira desteği sağlanacaktır.

Bağ hastalık ve zararlıları ile mücadele faaliyetleri kapsamında “Bitki Sağlığı Mücadele Programı” doğrultusunda eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmaktadır. 2025 yılı bitki sağlığı uygulama programı kapsamında ilimizden 1.000 dekar uygulama alanı programa alınmıştır. Yine bağ alanlarında diğer entegre mücadele uygulamaları kapsamında 6 köye bağ salkım güvesi tuzakları Nisan ayının ilk haftası itibariyle izleme amaçlı asılmış, bağ küllemesi ve bağda mildiyö hastalıkları haftalık olarak takip edilmiştir. Bağ salkım güvesi popülasyonuna göre bağ küllemesi ve bağ mildiyösü takip edilerek üreticilerimiz ilaçlama tarihleri konusunda bilgilendirilmiştir. Ayrıca 7 köyde 135 çiftçiye bağ hastalık, zararlı ve budama konusunda eğitim verilmiştir. Çiftçilerimize zirai ilaçların kullanılması konusunda gerekli uyarılar yapılmaktadır. Hasat öncesi pestisit kullanımı kapsamında 20 köyde 250 çiftçiye eğitim verilmiştir.

Çiftçilerimize budama, hastalık-zararlı ve zirai ilaç kalıntısı konusunda gerekli eğitimler sezon boyunca verilmeye devam edilmektedir.

Ayrıca bağda biyoteknik mücadele bitki koruma ürünü kullanan üreticilerimize destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Üreticilerin tarımsal üretime yönelik kredi/finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Söz konusu Kararlar kapsamında "Meyve Yetiştiriciliği ve Bağcılık" üretim konusunda %75 standart indirim oranına ilave olarak özellikli indirim kriterlerini sağlayan işletmelere 40 milyon TL üst limite kadar hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansman imkânı sunulmaktadır.

İndirim kriterlerinin arasında “Kadın çiftçi/girişimci ve/veya genç çiftçi/girişimci” yer almakla birlikte planlı üretim, sözleşmeli üretim, yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan kullanımı, basınçlı sulama sistemi kullanımı ve organik tarım/iyi tarım/biyolojik mücadele/biyoteknik mücadele uygulamaları kriterleri de bulunmaktadır.

Devlet Destekli Tarım Sigortaları (TARSİM) kapsamında üzüm, “don, dolu, fırtına, hortum, yangın, deprem, heyelan, taşıt çarpması, sel ve su baskını” gibi risklere karşı sigortalanabilmektedir. Üreticilere bu sigorta için %50 ila %67 oranında Devlet Prim Desteği sağlanmaktadır.

Devlet prim desteği sağlanmasının yanı sıra üretici ve yetiştiricilerimizin ödeyeceği prim tutarlarını daha makul seviyelere getirmek için; %5 oranında “şehit yakını ve gazi” indirimi, %5 oranında “peşin ödeme” indirimi, %10 oranında “kadın çiftçi” indirimi, 40 yaş altı üretici ve yetiştiricilerimize %5 oranında “genç çiftçi” indirimi, %5 oranında “engelli çiftçi” indirimi, sözleşmeli üretim yapan çiftçilerimiz için %10 ila %15 ve tarımsal üretim planlaması kapsamında %10 oranlarında prim indirimleri yapılmaktadır.

Su kısıtının belirlendiği bölgelerde, Bakanlığımızca belirlenen kriterlere uygun üretim yapan üreticilerimize %10 oranında “su kısıtı desteği” indirimi, birinci derece tarımsal örgüt belgesi almaya hak kazanmış tarımsal amaçlı birlik ve kooperatiflere üye üreticilerimize ise %5 oranında üyelik indirimi uygulanmaktadır.

2025 Yılında Meydana Gelen Zirai Don Nedeniyle Ürünleri Hasar Gören Çiftçilere Destekleme Ödemesi Yapılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı 14.09.2025 tarihli ve 33017 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 01.02.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu karar kapsamında 2025 yılı Şubat, Mart ve Nisan aylarında 65 ilde meydana gelen zirai don olayından etkilenen ve Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)’ne kayıtlı olan çiftçilere (2025 üretim yılı için 13 Nisan’a kadar kayıtları bulunan) toplam 16 üründe (Antep fıstığı, armut, ayva, badem, ceviz, elma, erik, fındık, kayısı, kiraz, limon, mandalina, portakal, şeftali/nectarin, üzüm, vişne) destekleme ödemesi yapılmaya başlanmıştır.

Müracaat eden ve hasarları il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerince tespit edilen; tarım sigortası yaptırmamış olanlar veya tarım sigortası bulunmakla birlikte don teminatı bulunmayan çiftçiler destekten yararlanmaktadır.

Ödemeler, girdi maliyetleri, hasar alanları ve hasar oranları nispetinde hesaplanarak ödenmektedir.

Bu kapsamda, tarım sigortası bulunan üreticilere 23,1 milyar TL hasar tazminatı ödenmiştir. Tarım sigortası bulunmayan ancak ÇKS’ye kayıtlı üreticilere ise 23,5 milyar TL destekleme ödemesi yapılacak olup 22 milyar 946 milyon TL’si ödenmiştir.